

ДРЖАВНА
РЕВИЗОРСКА
ИНСТИТУЦИЈА

**ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ОДАЗИВНОГ ИЗВЕШТАЈА
АГЕНЦИЈЕ ЗА ОСИГУРАЊЕ И ФИНАНСИРАЊЕ ИЗВОЗА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ А.Д. УЖИЦЕ**

**Број: 400-1708/2021-06/3
Београд, 17. децембар 2021. године**

Садржај:

1. УВОД	4
1.1. ЦИЉ И МЕТОДЕ ПРОВЕРЕ	4
1.2. СУБЈЕКТ РЕВИЗИЈЕ	6
2. ПРОВЕРА ВЕРОДОСТОЈНОСТИ НАВОДА У ОДАЗИВНОМ ИЗВЕШТАЈУ 7	
2.1. Обављање послова јавних набавки-радно место	7
2.2. Извештавање	7
2.3. Конкурсна документација	8
2.4. Набавке добара и услуга без спроведеног поступка јавне набавке	9
2.5. Одобравање кредитних аранжмана	10
2.6. Документација којом корисници кредита доказују испуњеност услова	11
2.7. Репрограм раније одобрених кредита	12
2.8. Средства обезбеђења	13
2.9. Предузете мере и радње ради наплате доспелих потраживања и заштите интереса Агенције	14
2.10. Контрола наменског коришћења кредита	16
3. МИШЉЕЊЕ	17

РЕЗИМЕ

Државна ревизорска институција је извршила проверу веродостојности одазивног извештаја, који је субјект ревизије (Агенција за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д. Ужице) био дужан да достави на основу захтева из извештаја о ревизији правилности пословања Агенције за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д. Ужице, за 2018. и 2019. годину у делу који се односи на јавне набавке и одобрене кредите ради подстицања извоза.

Циљ ревизије је био добити довољне и одговарајуће доказе за изрицање мишљења о веродостојности одазивног извештаја. Државна ревизорска институција је изрекла мишљење, да је одазивни извештај, који је доставио субјект ревизије веродостојан.

1. УВОД

Извршили смо проверу веродостојности Извештаја о отклањању откривених неправилности (у даљем тексту: Одазивни извештај) број: 1394/2021 од 30. марта 2021. године, који се односи на Извештај о ревизији правилности пословања Агенције за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д. Ужице за 2018. и 2019. годину у делу који се односи на јавне набавке и одобрене кредите ради подстицања извоза, број 400-241/2020-06/11 од 29. децембра 2020. године у складу са Законом о Државној ревизорској институцији¹ и Пословником Државне ревизорске институције².

1.1. ЦИЉ И МЕТОДЕ ПРОВЕРЕ

Државна ревизорска институција (у даљем тексту Институција) је донела Извештај о ревизији правилности пословања Агенције за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д. Ужице за 2018. и 2019. годину у делу који се односи на јавне набавке и одобрене кредите ради подстицања извоза, број 400-241/2020-06/11 од 29. децембра 2020. године (у даљем тексту: Извештај о ревизији), у којем је од субјекта ревизије Агенције за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д. Ужице, захтевала, да у року од 90 дана поднесе Извештај о отклањању откривених неправилности (у даљем тексту: одазивни извештај).

Субјект ревизије је у остављеном року доставио одазивни извештај. У одазивном извештају су исказане мере исправљања за све утврђене неправилности, међутим Институција је при оцени веродостојности утврдила, да субјект ревизије мере исправљања није у целости ни адекватно документовао тако да је за неке наводе изражена сумња да нису истинити.

Правни основ за ову проверу је садржан је у члану 40. став 4. Закона о Државној ревизорској институцији којим је Институција овлашћена да проверава веродостојност одазивног извештаја поредећи га са резултатима ревизије. Детаљније поступак провере веродостојности одазивног извештаја уређен је чланом 36. Пословника Државне ревизорске институције.

Циљ ове провере је прибављање одговарајућих и довољних доказа за изрицање мишљења о веродостојности одазивног извештаја. Оценом истинитости навода о мерама исправљања субјекта ревизије добили смо довољне и задовољавајуће доказе о пословању субјекта ревизије, на основу којих можемо у послеревизионом поступку да изрекнемо мишљење да ли су мере исправљања задовољавајуће.

Овом провером обухваћен је период пословања субјекта ревизије од 30. децембра 2020. године до 30. марта 2021. године односно од дана уручења Извештаја о ревизији до последњег дана рока за подношење одазивног извештаја. Приказали смо и предузете мере и активности од последњег дана рока за подношење одазивног извештаја до израде овог извештаја.

За проверу веродостојности одазивног извештаја смо размотрили добијену документацију субјекта ревизије о спровођењу мера исправљања које су биле наведене у Захтеву Институције за достављање одазивног извештаја.

¹ „Службени гласник РС“, бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18-др. закон

² „Службени гласник РС“, број 9/09

У овом извештају:

- представљамо резиме налаза садржаних у извештају о ревизији за које је било потребно предузети мере исправљања,
- резимирамо мере исправљања за отклањање утврђених неправилности за које је субјект ревизије навео у свом одазивном извештају да их је предузео,
- дајемо закључке о истинитости навода из одазивног извештаја
- дајемо мишљење о веродостојности одазивног извештаја.

1.2. СУБЈЕКТ РЕВИЗИЈЕ

Пословно име: Агенција за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д.
Ужице.

Скраћено пословне име: АОФИ АД Ужице

Седиште: Ужице, Љуба Стојановића 5

Филијала: Београд, Савска 25

Матични број: 20069244

ПИБ: 103982111

Агенција за осигурање и финансирање извоза Републике Србије а.д. Ужице (у даљем тексту Агенција) је основана 2005. године Законом о Агенцији за осигурање и финансирање извоза Републике Србије, ради подстицања и унапређења извоза и развоја економских односа Републике Србије са иностранством.

Ступањем на снагу Закона о престанку важења Закона о Фонду за осигурање и финансирање спољнотрговинских послова 2009. године, Агенција је преузела од Фонда запослене, права и обавезе, новчана средства, предмете, опрему, средства за рад и архиву.

Агенција послује као затворено акционарско друштво. Одредбама члана 7 закона регулисано је да оснивачки капитал Агенције у износу од EUR 25.000.000 у динарској противвредности по средњем курсу на дан уплате, обезбеђује Република Србија.

Делатност Агенције је: осигурање и реосигурање извозних послова и инвестиција у иностранству домаћих правних лица и предузетника од комерцијалних и некомерцијалних ризика, као и осигурање наплате потраживања извозника на домаћем тржишту највише до износа вредности извозног посла, и то самостално или у сарадњи са другим осигуравајућим друштвима, односно агенцијама; финансирање извозних послова домаћих правних лица и предузетника, суфинансирање извозних послова са комерцијалним банкама и другим финансијским организацијама, рефинансирање извозних кредита комерцијалних банака; финансирање припреме извоза домаћих правних лица и предузетника по закљученом уговору о извозу; финансирање инвестиција домаћих правних лица и предузетника на иностраним тржиштима ради подстицања извоза; осигурање припреме извоза домаћих правних лица и предузетника од некомерцијалних и комерцијалних ризика по закљученом уговору о извозу, самостално или у сарадњи са другим осигуравајућим друштвима, односно агенцијама; финансирање страног купца или његове банке у вези са извозом домаћег правног лица или предузетника; осигурање домаћих банака у вези са кредитима и гаранцијама по извозним пословима и инвестицијама у иностранству и закљученим кредитним линијама са страним банкама; издавање гаранција и пружање других услуга у вези са финансирањем, гарантовањем и осигурањем извозних послова и инвестиција на домаћем и иностраном тржишту.

Органи Агенције су: Скупштина, Управни одбор и Извршни одбор.

Чланови Извршног одбора су извршни директори, које бира Управни одбор. Председник Извршног одбора је генерални директор Агенције.

2. ПРОВЕРА ВЕРОДОСТОЈНОСТИ НАВОДА У ОДАЗИВНОМ ИЗВЕШТАЈУ

2.1. Обављање послова јавних набавки-радно место

2.1.1. Опис неправилности

Агенција није Правилником о организацији и систематизацији послова Агенције од 14. децембра 2011. године одредила радно место у оквиру којег ће се обављати послови јавних набавки, што није у складу са чланом 134 став 1 Закона о јавним набавкама. Послове јавних набавки обављало је лице ангажовано ван радног односа по основу уговора о делу.

2.1.2. Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Агенција је у Одазивном извештају навела да је у свему поступила по препоруци и да је сагласно члану 19. став 1. тачка 11. Закона о Агенцији за осигурање и финансирање извоза Републике Србије, Управни одбор Агенције донео Одлуку о допуни Правилника о организацији и систематизацији послова у Агенцији број: 151/21 од 29. марта 2021. године којом је у оквиру радног места Шефа одсека за правне регулативе одређено да ће то лице обављати и послове службеника за јавне набавке у смислу прописа којима се уређују јавне набавке, а које обухвата, између осталог и обавезе објављивања свих извештаја сагласно Закону о јавним набавкама.

Докази:

- копија Одлуке о допуни Правилника о организацији и систематизацији послова број: 151/21 од 29. марта 2021. године

- копија Уверења о положеном стручном испиту за стицање сертификата за службеника за јавне набавке број 152-02-118/2018-3090 од 30. марта 2018. године;

- копија Сертификата за службеника за јавне набавке број 2157 од 15. октобра 2018. године.

2.1.3. Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на радно место у оквиру кога ће се обављати послови јавних набавки, веродостојни.

2.2. Извештавање

2.2.1. Опис неправилности

Агенција није достављала Управи за јавне набавке тромесечне извештаје о спроведеним поступцима набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, што није у складу са чланом 132 став 2 тачка 2 Закона о јавним набавкама.

2.2.2. Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Агенција је у Одазивном извештају навела да је у поступила по препоруци и да је у оквиру радног места шефа одсека за правне регулативе одређено да ће то лице обављати и послове службеника за јавне набавке у смислу прописа којима се уређују јавне набавке, а које обухвата, између осталог и обавезе објављивања свих извештаја сагласно Закону о јавним набавкама.

Одредбама члана 77. Правилника о начину планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начину планирања и спровођења поступка на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга уређене су између осталог обавезе у вези објављивање извештаја.

Докази:

- копија Одлуке о допуни Правилника о организацији и систематизацији послова број:151/21 од 29. марта 2021. године

- Правилник о начину планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начину планирања и спровођења поступка на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга од 17. новембра 2020. године;

Одредбе члана 132 Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, бр. 124/2012, 14/2015, 68/2015) које се односе на извештавање су измењене доношењем Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 91/2019).

2.2.3. Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на извештавање, веродостојни.

2.3. Конкурсна документација

2.3.1. Опис неправилности

Агенција је у шест поступка јавних набавки добара и услуга укупне процењене вредности од 22,85 милиона динара сачинила конкурсну документацију, која није у складу са Законом о јавним набавкама.

2.3.2. Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Агенција је у Одазивном извештају навела да је у свему поступила по препоруци, да је Управни одбор Агенције у складу са Статутом донео Правилник о начину планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начину планирања и спровођења поступка на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга број 125/20 од 17. новембра 2020. године, којим су, између осталог, детаљно уређене контролне активности јавних набавки, као и доследна обавезујућа примена Закона о јавним набавкама од стране лица која учествују у целокупном поступку јавних набавки, почев од њиховог планирања, а закључно са окончањем поступка и реализацијом.

Такође, наводи да је мера исправљања предузета, с тим да ће се њена примена контролисати најмање једном годишње, а најкасније закључно са 31. децембром 2021. године.

Докази:

- Правилник о начину планирања, спровођења поступка јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начину планирања и спровођења поступка на које се закон не примењује, као и набавки друштвених и других посебних услуга од 17. новембра 2020. године;

- Одлука Управног одбора Агенције број 125/20 од 17. новембра 2020. године;

У поступку ревизије одазивног извештаја извршен је увид у конкурсну документацију јавних набавки број: 1/2021 - Израда стратегије ИТ сигурности за период од три до пет година и акта о безбедности АКТ система, 2/2021 - Набавка нових путничких возила путем оперативног лизинга (закуп) на период од 48 месеци, 3/2021 – Канцеларијски материјал, 4/2021 - Дорада постојећих и проширење новим функционалностима ASEBA PUB 2000 (Реосигурање), 5/2021 - Office 365 Е3 лиценце, 6/2021 - Услуге туристичке агенције и 7/20021 - Моторна горива.

2.3.3.Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на спровођење поступака јавних набавки, односно конкурсну документацију, веродостојни, с тим да је предузетим мерама исправљања утврђена неправилност делимично отклоњена.

Агенција је предузела мере исправљања утврђене неправилности, тако што је интерним актом од 17. новембра 2020. године ближе уредила процедуре планирања набавки, спровођења поступака набавки, интерну контролу и извршење уговора о јавној набавци. Агенција је делимично поступила јер техничком спецификацијом код јавне набавке канцеларијског материјала број 3/2021 процењене вредности 1,8 милиона динара нису одређене количине добара, а код јавне набавке услуга туристичке агенције број 6/2021 процењене вредности 3 милиона динара није одређен обим услуга.

2.4. Набавке добара и услуга без спроведеног поступка јавне набавке

2.4.1.Опис неправилности

Агенција је набавила добра и услуге без примене Закона о јавним набавкама у износу од 99,89 милиона динара у 2018. години и у износу од 89,98 милиона динара у 2019. години. Наведене набавке које се односе на услуге реосигурања (71%), консултантске услуге (23%), уговоре о делу (2%) и набавке осталих добара и услуга (4%), нису биле предвиђене планом јавних набавки за 2018, односно 2019. годину.

2.4.2.Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Агенција је у Одазивном извештају навела да је у свему поступила по препоруци. Такође, наводи да је Управни одбор Агенције у складу са Статутом донео Правилник о начину планирања, спровођења поступака јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начину планирања и спровођења поступака на које се закон не примењује, као и набавци друштвених и других посебних услуга број 125/20 од 17. новембра 2020. године, којим се између осталог, детаљно уређене контролне активности јавних набавки, као и доследна обавезујућа примена Закона о јавним набавкама од стране лица која учествују у целокупном поступку јавних набавки, почев од њиховог планирања, а закључно са окончањем поступка и реализацијом. Агенција истиче, да поред чињенице да се реосигурањем ове врсте ризика у Србији не бави ни једно друштво за реосигурање, да је „услугу“ реосигурања немогуће „набавити“ јавном набавком сведочи и чињеница да су реосигуравачи обавезни, да по обрачуну реосигурања исплате Агенцији на основу уговора о реосигурању из 2019. године одређени износ. Такође, наводи да Агенција има обавезу и исплате ка реосигуравачима. Истиче да се уговорима о реосигурању осигуравају и реосигуравају клијенти са којима Агенција ради, јер су то клијенти који су пре свега клијенти партнера Агенције у матичним земљама, те су по том основу дошли у портфељ осигурања Агенције да наведено показује да реосигурање

не може да буде предмет јавне набавке јер се ради о пословном односу који је непредвидив, те је немогуће, због саме природе осигурања и реосигурања у смислу неизвесности остварења ризика, проценити ко ће коме и када пребацити новчана средства. У одазивном извештају наводи да је недвосмислено јасно да је делатност Агенције интегришућа у односу на послове реосигурања, па је Агенција следећи препоруку упркос свему напред изложеном, како је обављање делатности реосигурања једна од делатности Агенције утврђена чланом 3. Закона о Агенцији за осигурање и финансирање извоза Републике Србије и за убудуће, пред надлежним државним органима покренула поступак регулација овог питања кроз измене закона којим се регулише питање тржишта капитала и других.

Агенција у одазивном извештају наводи да је мера исправљања предузета, с тим да ће се праћење реализације дела мера који се односи на послове реосигурања и процесуирање кроз режим јавних набавки, односно искључење из примене тог режима, предузети најкасније закључно са 31. децембром 2021. године.

Докази:

- Правилник о начину планирања, спровођења поступака јавне набавке и праћења извршења уговора о јавној набавци, начину планирања и спровођења поступака на које се закон не примењује као и набавци друштвених и других посебних услуга од 17. новембра 2020. године;

- Одлука Управног одбора Агенције број 125/20 од 17. новембра 2020. године;

У поступку ревизије одазивног извештаја Агенција је презентовала следећу документацију:

- Предлог плана јавних набавки за 2022. годину,

- Акциони план за отклањање неправилности и

- Иницијативу за допуну Закона о тржишту капитала број 6181/21 од 14. децембра 2021. године.

2.4.3. Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на спровођење поступка јавних набавки, веродостојни, с тим да мера исправљања није у потпуности спроведена јер је отклањање утврђене неправилности у току.

2.5. Одобравање кредитних аранжмана

2.5.1. Опис неправилности

Интерним актима Агенције није прецизно уређено поступање органа Агенције, нити документација која се подноси Скупштини Агенције ради доношења одлука о одобравању кредитних аранжмана у случајевима када нису били испуњени услови за одобравање кредита, када је изложеност групе повезаних лица већа од 5% укупног капитала Агенције или када Скупштина Агенције одлучује на основу аката надлежних органа Републике Србије (Владе, надлежног министарства и сл). Агенција је одобрила 13 кредита у укупном износу од EUR 24.000.000 у динарској противвредности у периоду 2018-2019. године, без анализе и процене ризика предложених пласмана извршене од стране Дирекције за ризике и њених мишљења, на основу одлука Скупштине Агенције, а да такво поступање није прецизно уређено интерним актима Агенције.

2.5.2. Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Агенција је у Одазивном извештају навела да је предузела мере исправљања и да је у свему поступила по препоруци. Такође, наводи да је у складу са чланом 17. став 1. тачка 2) Закона о Агенцији за осигурање и финансирање извоза Републике Србије, Скупштина Агенције донела Правила пословања којима је између осталог, прецизно утврђен начин поступања при доношењу одлука Скупштине (чл. 6 и 17. Правила пословања). Истиче да је Управни одбор Агенције сагласно члану 19. Закона о Агенцији за финансирање извоза Републике Србије донео Кредитно упутство за правна лица број: 146/21 од 29. марта 2021. године, којим је извршено прецизирање свих поступака стручних служби и органа Агенције приликом доношења одлука о кредитним пласманима, укључујући и поступања при доношењу одлука Скупштине Агенције, као и да је ближе уређење документације којом корисници кредита доказују испуњеност услова (тачке 2.5, 3.3.2.8, 3.3.2.8.6 и 4.2.2. Кредитног упутства).

Такође, Агенција је у Одазивном извештају навела да је Управни одбор Агенције сагласно члану 19. Закона о Агенцији за финансирање извоза Републике Србије донео:

- Одлуку о условима кредитирања и висини каматних стопа и провизија Број: 147/21 од 29. марта 2021. године којом је између осталог, ближе уређена документација којом корисници кредита доказују испуњеност услова утврђених том одлуком.

- Политику и процедуре за управљање кредитним ризиком Број: 150/21 од 29. марта 2021. године којом су уређене врсте средстава обезбеђења која се узимају приликом одобравања пласмана (део IV), у свему у складу са Правилима пословања и Кредитним упутством за правна лица.

Агенција је интерним актима прецизније уредила начин поступања стручних служби и органа Агенције у случајевима када Скупштина Агенције одлучује о одобравању кредитних аранжмана.

Докази:

- Правила пословања Агенције за осигурање и финансирање извоза Републике Србије Број: 468/21 од 24. марта 2021. године;

- Кредитно упутство за правна лица број: 146/21 од 29. марта 2021. године

- Одлука о условима кредитирања и висини каматних стопа и провизија Број: 147/21 од 29. марта 2021. године;

- Политика и процедуре за управљање кредитним ризиком Број: 150/21 од 29. марта 2021. године.

2.5.3. Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у Одазивном извештају који се односе на документацију која се подноси Скупштини Агенције ради доношења одлука о одобравању кредитних аранжмана, веродостојни.

2.6. Документација којом корисници кредита доказују испуњеност услова

2.6.1. Опис неправилности

Агенција није интерним актима уредила документацију којом корисници кредита доказују испуњеност услова одређених тачком 1 став 1 алинеја 2 Одлуке о условима кредитирања и висини каматних стопа и провизија од 25. децембра 2017. године, а којом

је регулисано да Агенција одобрава динарске кредитне аранжмане са роком отплате до десет година извозницима (домаћим правним лицима) ако су остварили извоз у вредности од најмање EUR 100.000 у претходној години или други одговарајући пропорционални износ у текућој години до тренутка подношења захтева.

2.6.2. Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

У Одазивном извештају Агенција је навела да је поступила по препоруци, да је Управни одбор Агенције сагласно члану 19. Закона о Агенцији за финансирање извоза Републике Србије донео Одлуку о условима кредитирања и висини каматних стопа и провизија број 147/21 од 29. марта 2021. године којом је ближе уређена документација којом корисници кредита доказују испуњеност услова утврђених том одлуком. Такође, наводи да је ближе уређена документација којом корисници кредита доказују испуњеност услова (тачка 2.5, 3.3.2.8, 3.3.2.8.6 и 4.2.2. Кредитног упутства).

Докази:

- Кредитно упутство за правна лица које је донео Управни одбор Одлуком број: 146/21 од 29. марта 2021. године.

Тачком 3.3.2.8.6 Кредитног упутства за правна лица Агенција је одредила да извор информација везаних за остварен извоз као један од основних услова представљају извештаји Министарства финансија, Управе за царине, који се достављају на захтев АОФИ на кварталном нивоу. Такође, уредила је да кредитни референт може тражити од клијента да достави и јединствене царинске исправе уколико се за то укаже потреба и /или уколико је потребно проверити испуњеност овог услова за период од последњег кварталног извештаја Министарства финансија, Управе царине до тренутка подношења захтева за одобрење пласмана. Регулисано је да се у случају извоза услуга или инвестиционих радова у иностранству провера испуњености услова који се односи на остварен извоз врши на бази достављених фактура и извода по девизним рачунима где се види девизни прилив по основу испостављених фактура.

2.6.3. Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у одазивном извештају који се односе на документацију којом корисници кредита доказују испуњеност услова, веродостојни.

2.7. Репрограм раније одобрених кредита

2.7.1. Опис неправилности

Агенција није интерним актима прецизно уредила поступање органа Агенције, нити документацију која се подноси Скупштини Агенције ради доношења одлука о репрограму раније одобрених кредита. Агенција је закључила споразуме са два корисника којима је репрограмирала раније одобрене кредите у укупном износу од 2,5 милиона евра, без комплетне документације уређене тачком 3.3.2.3 став 1 и 4 Кредитног упутства за правна лица и доказа да је проверавала да ли финансијска позиција корисника кредита указује да ће уредно измиривати своје обавезе према накнадно уговореним условима отплате. Закључен је споразум којим су репрограмиране обавезе у износу од 3 милиона евра, без одлуке надлежног органа о залагању непокретности на име обезбеђења и наплате потраживања, што није у складу са тачком 3.3.2.8.5 став 7 тачка 1 А2 Кредитног упутства за правна лица.

2.7.2. Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Агенција је у Одазивном извештају навела да је предузела мере исправљања и да је у свему поступила по препоруци. Такође, наводи да је у складу са чланом 17. став 1. тачка 2) Закона о Агенцији за осигурање и финансирање извоза Републике Србије, Скупштина Агенције донела Правила пословања којима је између осталог, прецизно утврђен начин поступања при доношењу одлука Скупштине (чл. 6 и 17. Правила пословања). Истиче да је Управни одбор Агенције сагласно члану 19. Закона о Агенцији за финансирање извоза Републике Србије донео Кредитно упутство за правна лица број: 146/21 од 29. марта 2021. године, којим је извршено прецизирање свих поступака стручних служби и органа Агенције приликом доношења одлука о кредитним пласманима, укључујући и поступања при доношењу одлука Скупштине Агенције, као и да је ближе уређење документације којом корисници кредита доказују испуњеност услова (тачке 2.5, 3.3.2.8, 3.3.2.8.6 и 4.2.2. Кредитног упутства).

Докази:

- Правила пословања Агенције за осигурање и финансирање извоза Републике Србије Број: 468/21 од 24. марта 2021. године;

- Кредитно упутство за правна лица број: 146/21 од 29. марта 2021. године

- Одлука о условима кредитирања и висини каматних стопа и провизија Број: 147/21 од 29. марта 2021. године;

- Политика и процедуре за управљање кредитним ризиком Број: 150/21 од 29. марта 2021. године;

У ревизији одазивног извештаја презентована су следећа документа:

- Закључак о сагласности са Одлуком Скупштине Агенције којом је одобрен период мировања обавеза корисницима кредита број 401-3086/2020 који је Влада Републике Србије донела 10. априла 2020. године;

- одлука Скупштине Агенције којом је одобрен период мировања обавеза корисницима кредита од 7. априла 2020. године.

2.7.3. Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у Одазивном извештају који се односе на репрограм раније одобрених кредита, веродостојни.

2.8. Средства обезбеђења

2.8.1. Опис неправилности

Агенција је на основу одлука Извршног одбора Агенције у периоду 2018-2019. године одобрила најмање седам краткорочних кредита у износу од 2,04 милиона евра клијентима односно дужницима који су на дан 31. децембар 2019. године, на основу критеријума уређених Политиком и процедурама за управљање кредитним ризиком класификовани у последњу „Д“ категорију, уз средства обезбеђења која истом процедуром (део IV), нису класификована као адекватна, што није у складу са тачком 3.3.2.8.2 Кредитног упутства за правна лица. Наведеном тачком Кредитног упутства за правна лица уређено је да уколико кредитни референт, на бази достављене документације утврди да не постоји могућност прибављања адекватних средстава обезбеђења и наплате потраживања има обавезу да уз консултацију са руководиоцем

организационог дела, обавести клијента да његов захтев није подобан за разматрање од стране Извршног одбора Агенције. У категорију „Д“ сврставају се, потраживања са сумњивим или спорним правним основом, потраживања од клијента, односно дужника у ликвидацији или стечају, од клијента односно дужника који своје обавезе измирују са доцњом од 181 дан и више дана, од новооснованог привредног друштва коме је Агенција уступила потраживање, од клијената односно дужника чија је оцена финансијског рејтинга пет (5), од клијената односно дужника који не испуњавају услове за класификацију у остале категорије, а чија ће оцена финансијског рејтинга у том случају такође бити пет (5), од клијената односно дужника за кога Агенција не располаже потпуним и ажурним подацима и др. Квалитет средстава обезбеђења је уређен Политиком и процедурама за управљање кредитним ризиком (део IV) која могу бити првокласна, адекватна и остала средства обезбеђења.

2.8.2. Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Агенција је Одазивном извештају навела да је Управни одбор Агенције сагласно члану 19. Закона о Агенцији за финансирање извоза Републике Србије донео Политику и процедуре за управљање кредитним ризиком Број: 150/21 од 29. марта 2021. године којом су уређене врсте средстава обезбеђења која се узимају приликом одобравања пласмана (део IV), у свему у складу са Правилима пословања и Кредитним упутством за правна лица.

Докази:

- Политика и процедуре за управљање кредитним ризиком од 29. марта 2021. године и
- Одлука Управног одбора Агенције број: 150/21 од 29. марта 2021. године.

Увидом у интерни акт под називом „Политика и процедуре за управљање кредитним ризиком (део IV) од 29. марта 2021. године који се односи на врсте средстава обезбеђења утврђено је да је извршена измена тако да се средства обезбеђења за потребе класификације билансне активе и ванбилансних ставки Агенције сврставају у три групе: група 1, група 2 и група 3.

2.8.3. Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у Одазивном извештају који се односе на средства обезбеђења, веродостојни.

2.9. Предузете мере и радње ради наплате доспелих потраживања и заштите интереса Агенције

2.9.1. Опис неправилности

Агенција није предузела мере наплате потраживања доспелих у 2019. години у укупном износу од 108,25 милиона динара од два корисника и то по кредиту од 15. новембра 2018. године у износу од 94,07 милиона динара и по споразуму о регулисању плаћања обавеза у износу од 14,18 милиона динара, што није у складу са тачком 6 Кредитног упутства за правна лица. У вези са реализацијом Уговора о динарском револвинг кредиту број КР 2440/19 дана 29. августа 2019. године, Агенција је пустила у течај кредит у износу од 1,2 милиона евра, без заснивања уговореног средства обезбеђења потраживања и није предузела мере ради заштите својих интереса као повериоца, јер није код надлежног органа извршен упис заложног права у Регистар

залоге, што није у складу са одредбама члана 14 Правила пословања и чл. 2 и 4 Уговора о динарском револвинг кредиту.

2.9.2. Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Агенција је у Одазивном извештају навела да је у свему поступила по препоруци. Такође, навела је да је Управни одбор Агенције сагласно члану 19. Закона о Агенцији за финансирање извоза Републике Србије донео Кредитно упутство за правна лица Број 146/21 од 29. марта 2021. године којим су уређене контролне активности којима ће се обезбедити благовремено предузимање мера наплате потраживања и заснивање средстава обезбеђења у складу са кредитним аранжманима (тачке 3.3.2.8.7 и 6.1). Истиче да ће одмах по престанку мораторијума који је Агенција успоставила следећи поступање Владе Републике Србије кроз доношење мера помоћи привреди ради смањења последица насталих услед пандемије COVID – 19 у односу на пласмане прецизиране у овде предметном закључку Извештаја о ревизији који се односи на укупно два пласмана, као и да ће са посебном пажњом пратити ове пласмане који су на дан достављања овог извештаја у статусу недоспелих пласмана.

Докази:

- Кредитно упутство за правна лица Број 146/21 од 29. марта 2021. године;

У поступку ревизије одазивног извештаја, утврђено је:

- да је Агенција закључила споразум којим је регулисала отплату по уговору о динарском кредиту број КР-2341/18 од 7. новембра 2018. године у износу од ЕУР 800.000 у динарској противвредности по средњем званичном курсу Народне банке Србије који важи на дан плаћања; према наведеном споразуму отплата главног дуга се врши у ратама (21 рата) до 31. децембра 2022. године; према евиденцији Агенције, стање дуга по наведеном кредиту је ЕУР 609.523,80.

- да је Агенција закључила споразум 31. децембра 2020. године којим је регулисано плаћање доспелих обавеза по уговору о динарском револвинг кредиту број КР-2440/19 (на име главног дуга у износу ЕУР 1,2 милиона и на име редовне камате у износу од РСД 708.747,79 динара) по коме је на име обезбеђења и наплате потраживања успостављена залога на опреми; према евиденцији Агенције, стање дуга по наведеном кредиту је ЕУР 914.285,70.

- да је Агенција закључила Анекс I Споразума 31. децембра 2020. године којим је регулисано да се укупне неизмирене обавезе на име главног дуга у износу ЕУР 2.608.304 у динарској противвредности, на име доспеле редовне камате у износу РСД 23.430 хиљада динара, на име доспеле затезне камате у износу РСД 7.662 хиљаде динара отплате у ратама (21 рата) до 31. децембра 2022. године.

Агенција је у поступку ревизије одазивног извештаја презентovala следећу документацију:

1. Закључак Владе Републике Србије о сагласности са Одлуком Скупштинe Агенције којом је одобрен период мировања обавеза корисницима кредита број 401-3086/2020 од 10. априла 2020. године;

2. Одлуку Скупштине Агенције од 7. априла 2020. године;

3. Споразум Број С-2440/20 од 31. децембра 2020. године закључен са „Aqua Mont Service“ д.о.о, Београд којим је регулисано плаћање доспелих обавеза по уговору од

динарском кредиту број КР-2440/19 од 29. августа 2019. године, Анекс I наведеног споразума који је закључен 25. марта 2021. године, Анекс II који је закључен 9. априла 2021. године и Анекс III наведеног споразума који је закључен 27. маја 2021. године;

4. Уговор о залози број С-2440/21/1-РЗ закључен 16. марта 2021. године са „Аqua Mont Service“ д.о.о, Београд и Решење Агенције за привредне регистре РС - Регистар заложног права на покретним стварима и правима од 15. априла 2021. године;

5. Уговор о залози број С-2440/21/2-РЗ закључен 16. марта 2021. године са „Аqua Mont Service“ д.о.о, Београд и решење Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Сектор за водни саобраћај и безбедност пловидбе-Лучка капетанија Београд од 6. децембра 2021. године;

6. Уговор о залози број С-2440/21/3-РЗ закључен 25. марта 2021. године са „Аqua Mont Service“ д.о.о, Београд, Решење Агенције за привредне регистре РС - Регистар заложног права на покретним стварима и правима од 15. априла 2021. године;

7. Уговор о залози број С-2440/21/4-РЗ закључен 9. априла 2021. године са „Хидротехника-Хидроенергетика“ а.д, Београд, Решење Агенције за привредне регистре РС - Регистар заложног права на покретним стварима и правима од 21. априла 2021. године;

8. Уговор о залози број С-2440/21/5-РЗ закључен 27. маја 2021. године са „Хидротехника-Хидроенергетика“ а.д, Београд, Решење Агенције за привредне регистре РС - Регистар заложног права на покретним стварима и правима од 10. јуна 2021. године;

9. Уговор о залози број С-2440/21/6-РЗ закључен 27. маја 2021. године са „Аqua Mont Service“ д.о.о, Београд, Решење Агенције за привредне регистре РС - Регистар заложног права на покретним стварима и правима од 10. јуна 2021. године;

10. Споразум број С-2341/20 закључен 31. децембра 2020. године са „Аqua Mont Service“ д.о.о, Београд и аналитичка картица кредита број С 2341/20;

11. Изводи број: 118 од 29. јуна 2021, 171 од 10. септембра 2021. и 189 од 6. октобра 2021. године.

12. Анекс I Споразума број С-2/19 од 25. јуна 2019. године о регулисању плаћања доспелих обавеза закључен дана 31. децембра 2020. године са „АБС Медик“ д.о.о, Београд.

2.9.3. Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у Одазивном извештају који се односе на предузете мере и радње ради наплате доспелих потраживања и заштите интереса Агенције, веродостојни, с тим да откривена неправилност још није отклоњена. Отклањање утврђене неправилност је у току.

2.10. Контрола наменског коришћења кредита

2.10.1. Опис неправилности

Агенција није представила доказе да је контрола наменског коришћења 20 кредита укупне вредности од 20,50 милиона евра вршена на начин уређен тачком 5.7. и 5.8 Кредитног упутства за правна лица, јер није представила документацију из које се може недвосмислено закључити да се ради о извозном послу и/или пословима који су предмет финансирања по уговорима о кредитима, што није у складу са одредбама члана 15 Правила пословања.

2.10.2. Мера исправљања наведена у одазивном извештају и до дана вршења ревизије одазивног извештаја

Агенција је у Одазивном извештају навела да је Управни одбор Агенције сагласно члану 19. Закона о Агенцији за финансирање извоза Републике Србије донео Кредитно упутство за правна лица Број 146/21 од 29. марта 2021. године којим је, између осталог, утврђена реализација контролних механизма праћења наменског коришћења средстава клијената, као и документација на основу које се намена оправдава, односно потврђује сагласно уговореном кредитном аранжману (тачке 5.7 и 5.8).

Агенција је извршила измену Кредитног упутства за правна лица. У тачки 5.7. Кредитног упутства за правна лица од 29. марта 2021. године наведено је да АОФИ врши мониторинг клијента, врши проверу реализације укупног извоза клијента, увидом у евиденцију коју на захтев (на тромесечном нивоу) АОФИ добија од Министарства финансија, Управе царина, као и спровођење осталих обавеза из уговора од стране клијента, на начин и по поступку утврђеном позитивним законским прописима и актима АОФИ. С циљем провере испуњења уговорних обавеза извозник АОФИ доставља на захтев кредитног референта доказе о реализацији извоза услуга или инвестиционих радова у иностранству достављањем фактура и извода по девизним рачунима где се види девизни прилив по основу испостављених фактура.

Доказ:

- Кредитно упутство за правна лица Број 146/21 од 29. марта 2021. године

У поступку ревизије одазивног извештаја Агенција је презентовала преглед реализације укупног извоза клијента на дан 30. септембар 2021. године.

2.10.3. Провера веродостојности мере исправљања

На основу извршене провере оцењујемо, да су наводи у Одазивном извештају који се односе на контролу наменског коришћења кредита, веродостојни.

3. МИШЉЕЊЕ

Проверавали смо веродостојност одазивног извештаја, који нам је на основу нашег захтева за достављање одазивног извештаја, наведеног у нашем Извештају о ревизији доставио субјект ревизије у остављеном року од 90 дана.

Достављени одазивни извештај потписало је и печатом оверило одговорно лице субјекта ревизије.

Веродостојност одазивног извештаја смо проверили у складу са чланом 40. Закона о Државној ревизорској институцији и чланом 36. Пословника Државне ревизорске институције.

Ревизијски поступци су обухватили увид у документацију субјекта ревизије о спровођењу мера исправљања. Мишљења смо, да смо добили довољне и одговарајуће доказе за изрицање мишљења о веродостојности одазивног извештаја, који је доставио субјект ревизије.

На основу налаза утврђених провером, представљених у другом делу извештаја, закључујемо да су наводи субјекта ревизије, у одазивном извештају истинити.

По нашем мишљењу, одазивни извештај субјекта ревизије је веродостојан документ.

Генерални државни ревизор

Др Душко Пејовић
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија
17. децембар 2021. године